

Układ polsko-brytyjski

O wzajemnej wymianie handlowej ANGLIA REFLEKTUJE NA ŻYWNOSĆ Z POLSKI

WARSZAWA (PAP) — W CIĄGU OSTATNICH TRZECH TYGODNI PROWADZONE BYŁY W LONDYNIE POLSKO - BRYTYJSKIE ROZMOWY HANDLOWE, W WYNIKU TYCH ROZMÓW DELEGACJE OBU KRAJÓW PRZESTUDIOWAŁY DOTYCHCZASOWY ROZWOJ WYMIANY TOWAROWEJ, OPARTEJ NA ZAWARTYM W CZERWCU 1947 ROKU POROZUMIENIU W SPRAWIE WYMIANY HANDLOWEJ POLSKO - ANGLIJSKIEJ ORAZ UZGODNIŁY PLAN DALSZEGO ROZWOJU WYMIANY HANDLOWEJ POMIĘDZY OBU KRAJAMI, JAK RÓWNIEŻ ZAŁATWIŁY SZEREG ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW FINANSOWYCH.

Na podstawie porozumienia czerwcowego, Polska zobowiązała się dostarczyć Anglii towarów na kwotę 23 milionów funtów w okresie trzechletnim, wygasającym w czerwcu 1950 roku. W ramach tego porozumienia dostawy w roku 1948 miały wynieść 6.500.000 funtów. Obecnie uzgodniono, że program dostaw na rok 1948 ma być podniesiony do kwoty około 11 milionów funtów, włączając w to tradycyjny eksport produktów rolnych.

Rozmowy pomiędzy delegacjami polską i brytyjską na temat długoterminowego ułożenia stosunków handlowych oraz długoterminowych kontraktów w zakresie niektórych artykułów żywnościowych, mają się odbyć w terminie późniejszym, w ciągu roku bieżącego. Celem obu rządów jest przywrócenie Polsce w jak najszybszym czasie jej dawnej pozycji stałego dostawcy na rynek Zjednoczonego Królestwa.

W ramach „porozumienia czerwcowego” Polska zamierzała importować ze Zjednoczonego Królestwa w okresie 3-letnim różne dobra na kwotę 35 milionów funtów, w czym dobrą inwestycyjną na kwotę 15 milionów funtów. W granicach zwiększonego wpływu funtów szterlingów z tytułu eksportu polskiego, rząd brytyjski zobowiązał się załatwić Polsce dokonanie zakupów w roku 1948 wełny, kauczuku oraz innych towarów, mających podstawowe znaczenie dla Polski, na kwotę 9—10 milionów funtów szterlingów.

Oba rządy będą ułatwiały wzajemną wymianę towarową w zakresie produktów goto-

wych do kwoty 1,5—2 milionów funtów w roku 1948. Szczegóły tej wymiany mają być opracowane w przyszłości, w międzyczasie zaś brytyjskie ministerstwo handlu udzielać będzie licencji importowych na szereg towarów, włączając w to artykuły budowlane, przedmioty domowego użytku i inne dobra konsumpcyjne, jak to było przewidziane w porozumieniu czerwcowym.

Na podstawie porozumienia czerwcowego Rząd Zjednoczonego Królestwa zobowiązał się do udzielenia gwarancji kredytowych w celu ułatwienia Polsce poczynienia zamówień na rynku brytyjskim na dobra inwestycyjne i urządzenia fabryczne na kwotę 15 milionów funtów. W celu dalszego ułatwienia tych za-

mówień, załatwiono sprawę udzielenia Polsce bezpośredniego kredytu bankowego do wysokości 16 milionów funtów, jak również w celu ułatwienia zakupów surowców — odnawialnego (rewolwingowego) kredytu akceptacyjnego na sumę 1,5 mil. funtów.

Ponadto miały miejsce rozmowy, dotyczące przedwojennego zadłużenia Polski. Uzgodniono, że w ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie negocjowanej obecnie umowy, mającej zwolnić na rzecz Polski zamrożone należności przedwojenne, rząd polski przedyskutuje z przedstawicielami brytyjskich wierzycieli, mianowanymi przez rząd Zjednoczonego Królestwa, problem przedwojennego zadłużenia polskiego.

„Wielka Brytania zbankrutowała” ośwadczaia dzienniki brytyjskie i amerykańskie

LONDYN PAP. Rząd brytyjski wyczerpał ostatnią ratę pożyczki amerykańskiej. Pożyczka amerykańska, która miała starczyć do roku 1951 została więc wyczerpana w ciągu 20 miesięcy. Ostatnia rata wynosiła 25 milionów dolarów. Wielka Brytania rozpocznie spłaty pożyczki już w roku 1950.

Waszyngtoński korespondent londyńskiego dziennika „Daily Graphic”, omawiając sprawę wyczerpania pożyczki amerykańskiej, podaje, że w Ameryce panuje przekonanie, że „Wielka Brytania” nie stoi w obliczu bankructwa, lecz już zbankrutowała.

Najsilniejsza partia Czechosłowacji Czechosłowacka partia komunistyczna liczy już półtora miliona członków

PRAGA PAP. — W miesiącu lutym do czechosłowackiej partii komunistycznej przystąpiło 55 tysięcy 874 nowych członków; podnosząc stan liczebny partii do blisko półtora miliona członków. Premier Gottwald zapowiedział, że partia w niedługim czasie osiągnie cyfrę 2 milionów członków.

PRAGA PAP. — Dziennik „Rude pravo” komunikuje, że na terenie Czechosłowacji skonfiskowano ostatnio 11 tysięcy ha, majątków

ziemskich, należących do właścicieli, którzy współpracowali w czasie wojny z Niemcami. M. in. skonfiskowano majątek faszysty włoskiego Luigi Dellatore oraz dobra Arnolda Szwarczenberga.

PRAGA PAP. — Jak donoszą z Bratysławy wybrany został nowy zarząd słowackiego Stronnictwa Demokratycznego z prezesem dr Sevcikiem na czele. W ten sposób doszło do porozumienia wszystkich ważniejszych grup

Polski górnik przoduje światu

W dniu wczorajszym, na ogólnopolskiej Konferencji Węglowej w Warszawie generalny dyrektor Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego w Polsce, — podał szereg danych dotyczących olbrzymich osiągnięć górnika polskiego w ciągu ubiegłego trzylecia.

W roku ubiegłym górnicy polscy wydobyli 59.130.330 t. węgla. Plan państwo wy przekroczone o 1.630.330 t. czyli o 2,8 proc. W porównaniu z rokiem 1946, kiedy wydobyte wynosiło 47.280.000 t. notujemy wzrost wydobywania o 11.892 tysięcy ton., czyli o 25,4 proc.

Ogólne obecne wydobywanie w Polsce przed wrześniowej wzrosło o 21 mil. ton. Dzięki temu zwiększyła się przede wszystkim konsumpcja węgla w kraju do 45,5 milionów ton w 1947 r. Wzrosł również eksport, osiągając w r 1947 19,4 mil. ton.

W porównaniu z górnictwem węglowym w innych krajach — górnictwo polskie wysunęło się na I-sze miejsce.

Dwulicowa gra min. Bevina

Anglia za wszelką cenę nie chce opuścić Palestyny

LAKE SUCCESS (PAP). Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa delegat Stanów Zjednoczonych senator Austin dołożył ponownie oświadczenie w sprawie Palestyny. Mówca zaznaczył, że zagadnienie Palestyny jest skomplikowane i dlatego rząd amerykański domaga się w dalszym ciągu powołania do życia nowej komisji pięciu mocarstw dla przestudiowania możliwości pogodzenia Żydów z Arabami.

Następnie zabrał głos przedstawiciel ZSRR Gromyko, który stwierdził, że rząd Stanów Zjednoczonych prowadzi grę na zwłokę. Opóźnianie rozwiązania problemu palestyńskiego — powiedział Gromyko — jest nieczym nie uzasadnione i wywoła jedynie większe niż dotąd napięcie w Palestynie. Gromyko zaznaczył, że ewentualne konsultacje pięciu mocarstw w sprawie Palestyny mogą się odbywać niezależnie od działalności komisji palestyńskiej.

W końcu przemawiał delegat brytyjski minister Creech Jones, który w zasadzie powtórzył poprzednie oświadczenia brytyjskie. Za-

komunikował on, że rząd brytyjski nie będzie współpracował w sprawie Palestyny na terenie ONZ, ponieważ decyzja generalnego zgromadzenia ONZ nie zadowala ani Żydów ani Arabów. Mówca zaatakował bardzo ostro Żydów i przedstawił Agencję Żydowską, jako

organizację terrorystyczną, która nie dopuszcza do rozwiązania problemów palestyńskich. Creech Jones określił sytuację w Palestynie jako bardzo niebezpieczną i zapowiedział, że wycofanie wojsk brytyjskich z Palestyny wywoła w kraju tym krwawą wojnę domową.

Na terenie części Chin — pozostających jeszcze pod władzą Czang-Kai-Szeka — odbywają się masowe manifestacje ludności miast i wsi. Oburzona ludność domaga się wyrzucenia zaprzędanego koncernom amerykańskim dyktatora-faszysty.

Kłótnie w Londynie

LONDYN PAP. — Jak słychać w kołach dziennikarskich, na wczorajszym posiedzeniu konferencji londyńskiej toczyła się batalia o udział Francji w kontroli nad Zagłębiem Ruhry. Delegaci amerykańscy odrzucają żądania francuskie, uważając je za przedwczesne. Zdaniem ich, sprawa ta będzie dojrzała do rozpatrzenia dopiero po przyłączeniu strefy francuskiej do Bizoni.

Delegacja brytyjska natomiast odrzuca kategorię wszelkie wnioski, zmierzające do udziału Francji w kontroli nad Zagłębiem Ruhry. Podkreśla się, że kraje Beneluxu popierają stanowisko Francji.

W związku z trudnościami, jakie wyłoniły się podczas narad, ambasador amerykański Douglas uda się w najbliższych dniach do Waszyngtonu, aby otrzymać odpowiednie instrukcje.

Precz z Czang-Kai-Szkiem!

JUBILEUSZOWY NUMER »GŁOSU«

W dniu 13 marca rb. przypada kolejno 1000-NY NUMER NASZEGO PISMA

Z tej okazji „Głos” ukaże się w znacznie zwiększonej objętości i zawierać będzie bogatą treść oraz obfity dział ilustracyjny.

Uwaga Kolporterzy!

Dodatkowe zamówienia na 1000-ny numer „Głosu” należy zgłaszać do dnia 8 marca rb. do Biura Kolportażu RSW „Prasa”, Łódź, ul. Żwirki 17, tel. 130-62.

Prowokacje Soful sa

BELGRAD (PAP). Agencja Tanjug donosi, że w ciągu stycznia i lutego br. monarchofaszyści greccy 57 razy naruszyli w sposób prowokacyjny granicę albańską, a mianowicie 37 razy z powietrza i 20 razy z lądu.

Szpiegowska grupa Andersa stanęła przed Sądem Wojskowym w Warszawie

WARSZAWA (PAP). Dnia 3 marca br. przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczął się proces członków działającej w kraju szpiegowskiej organizacji Andersa.

Na ławie oskarżonych zasiadają: szef wywiadu Andersa na Polskę — Witold Pilecki oraz Maria Szelańska, Tadeusz Plużański, Witold Różycki, Makary Sieradzki, Ryszard Jamont-Krzywicki, Maksymilian Kaucki i Jerzy Nowakowski.

Jak stwierdza akt oskarżenia Witold Pilecki, członek drugiego korpusu Andersa otrzymał z drugiego oddziału sztabu korpusu polecenie wyjazdu do Polski celem zorganizowania w kraju sieci wywiadowczej.

Łączność ze sztabem drugiego korpusu Andersa grupa szpiegowska utrzymywała przez specjalnych kurierów zagranicznych oraz oskarżonego Plużańskiego. Plużański do Polski przywiózł instrukcje szpiegowskie i własnoręcznie podpisane przez Andersa pełnomocnictwo, upoważniające do konsolidacji i rozbudowy wszystkich sieci szpiegowskich w Polsce, poważne sumy pieniężne w dolarach amerykańskich oraz różnego rodzaju fałszywe dokumenty.

Osk. Pilecki poprzez ks. Iczakowskiego utrzymywał kontakt z oddziałami leśnymi W.N. działającymi w woj. białostockim, przekazując im instrukcje szpiegowskie wywiadu drugiego korpusu Andersa.

Kierownicy wywiadu Andersa na kraj — Pilecki i Szelańska — nawiązali ścisły kontakt z działaczem WRN Tadeuszem Szturm de Sztremem, który był poinformowany o całości kształcie prowadzonej roboty szpiegowskiej.

Hitlerowiec szefem policji w Dolnej Saksonii

BERLIN (PAP). Na stanowisko kierownika policji w Dolnej Saksonii ma być na wniosek brytyjskiego zarządu wojskowego mianowany niejaki Lobbes, długoletni członek partii hitlerowskiej i b. Sondersturmbannführer.

Niemieckie koła antyfaszystowskie przypominają z oburzeniem, że Lobbes był znany ze swej gorliwej działalności za rządów Hitlera i był czterokrotnie wyróżniony i awansowany.

Komisja współpracy SL i PSL

2. 3. 48 r. w gabinecie wicepremiera Antoniego Korzyckiego odbyło się kolejne posiedzenie Centralnej Komisji Współpracy SL

Spadek wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii

LONDYN (PAP). Z opublikowanych cyfr statystycznych, dotyczących wydobycia węgla, wynika, że ostatnio nastąpił w Wielkiej Brytanii spadek wydobycia węgla. W ciągu lutego zanotowano w każdym tygodniu spadek o 40.800 ton. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest zmniejszenie się wydajności pracy górników brytyjskiego.

Szturm de Sztrem ustalił z Pileckim metody działalności WRN. W czasie systematycznych spotkań Pileckiego i Szelańskiej ze Szturm de Sztremem ustalono w szczególności zasady prowadzenia roboty szpiegowskiej w kraju. Szturm de Sztrem dostarczał Pileckiemu ma-

terialy wywiadowcze instrukcje londyńskiego kierownictwa WRN; nielegalne wydawnictwa WRN, zdawał Pileckiemu systematycznie relacje z pracy WRN w PPF oraz dostarczał fałszywych dokumentów, sporządzonych przez komórkę legalizacyjną WRN.

70-ta rocznica wyzwolenia Bułgarii przez wojska rosyjskie siódma pacyfikacja tureckiego

SOFIA (PAP). W dniu wczorajszym cała Bułgaria obchodziła uroczystości 70-tą rocznicę wyzwolenia spod jarzma tureckiego przez armię rosyjską.

Z okazji tej odbyła się w Sofii potężna manifestacja ludowa, w czasie której przemawiał

sekretarz generalny rady narodowej frontu patriotycznego Walko Tczewenkov.

Mówca podkreślił olbrzymie znaczenie, jakie posiada dla Bułgarii stała i wydatna pomoc Związku Radzieckiego i stwierdził, że braterstwo radziecko-bułgarskie jest najlepszą gwarancją niepodległości i suwerenności Bułgarii.

Plany i zamierzenia Zarządu m. Łodzi

Expose tow. prezydenta Eugeniusza Stawińskiego na Miejskiej Radzie Narodowej

Na wczorajszym posiedzeniu MRN w odpowiedzi na debatę generalną nad budżetem zabrał głos tow. prezydent E. Stawiński, który w swym przemówieniu stwierdził, że Zarząd Miejski wykazał się może poważnymi osiągnięciami na polu usystematyzowania pracy. Wprawdzie zwiększyła się w stosunku do lat przedwojennych ilość pracowników w Zarządzie Miejskim o 100 proc., ale też ogromnej rozbudowie uległ obecnie zakres działania samorządu łódzkiego. Powstały trzy starostwa i szereg nowych wydziałów. Umieszczone Straż Pożarną. Ilość szpitali z czterech — wzrosła do 14-tu, domów wychowawczych z 2 do 10, przedsiębiorstw miejskich z 2-eh do 10-ciu. Wysiłki Zarządu Miejskiego idą w tym kierunku, by obok oszczędności rzeczowych, wprowadzić oszczędności personalne. W ubiegłym roku wykorzystano o 1.113 etatów mniej niż to przewidywał budżet administracyjny.

Władze miejskie kładą duży nacisk na szkolenie swych pracowników i studium swarżają szereg ułatwień w pracy. Mówca stwierdził, że sprawa podniesienia poborów pracowników miejskich nie leży w kompeten-

ci samorządu łódzkiego, jakkolwiek ich zmniejszenie dokonana być może jedynie w ramach ogólnej państwowej polityki płac. Na poprawę skali uposażeń wpłyną osiągnięcia w dziedzinie rozbudowy kraju, wydajności pracy i produkcji. Zwiększenie wydajności pracy o 100 proc. przez pracowników ZOM — podniosło skalę ich zarobków.

W roku bieżącym zostanie wykończony i oddany do użytku gmach Biblioteki Publicznej i będzie uruchomione Muzeum Historii i Sztuki. Poważne inwestycje przewidziano na rozbudowę i urządzenie Hal Targowiskowych w północnej i południowej dzielnicy miasta, ponadto w roku bieżącym Zarząd Miejski wykona prace do budowy teatru miejskiego o 2000 miejsc. Przygotowania są w toku.

Wiercone są nowe studnie artezyjskie — poszerzona zostanie sieć wodociągowa — kanalizacyjna i nowe domy do niej włączone. Budowa 2-eh nowych pieców w gazowni zwiększy ilość gazu. W gaz zaopatrzone zostaną dzielnice podmiejskie. Rozbudowa szpitalnictwa postępuje stale naprzód. W chwili obecnej przypada już 10 łóżek na 1000 mieszkańców — co jest cyfrą już wysoką. Poszerzenie granic miasta zwiększyło ciężary Zarządu Miejskiego. Wydatki na drogi i szkolnictwo na przyłączonych terenach przekraczają znacznie wpływy, uzyskiwane od gmin do niedawna wiejskich.

Budownictwo mieszkaniowe jest przedmiotem uwagi Zarządu Miejskiego, który poczynił starania o uzyskanie na ten cel kredytów. Poważną rolę na tym odcinku ma do odegrania sektor inicjatywy prywatnej.

Deficyt tegorocznego budżetu jest wyższy procentowo, niż w roku ubiegłym. Wpływa to z faktu, że poszczególne przedsiębiorstwa miejskie prowadzić będą gospodarkę inwestycyjną i amortyzacyjną. W bieżącym roku umiastowane zostaną tramwaje, które dotychczas pewne sumy przekazywały do kas miejskich. Zarząd Miejski nie dąży do zwiększenia tej drogi swych wpływów, stojąc na stanowisku, że podniesienie cen biletów tramwajowych jest w obecnej sytuacji zarobkowej najszere-

Sukcesy demokracji węgierskiej

na polu odbudowy gospodarczej kraju

BUDAPEST (PAP) — W dniach 1 i 2 marca parlament węgierski rozpatrywał projekt ustawy o pełnomocnictwach dla rządu.

W drugim dniu debat wygłosił dłuższe przemówienie premier Dinnyes, podkreślając sukcesy, jakie Węgry osiągnęły w ciągu ostatnich kilku miesięcy. Mówca stwierdził, że zwrócony budżet, jaki rząd przedstawił w trzecim roku istnienia demokratycznej republiki węgierskiej, świadczy niewątpliwie o pomyślnym przebiegu odbudowy gospodarczej kraju. Sukcesy te — powiedział premier — byłyby niemożliwe, gdybyśmy nie rozgromili reakcji.

Premier Dinnyes podkreślił następnie doniosłe znaczenie zawartego niedawno układu o przyjaźni i współpracy ze Związkiem Radzieckim. Premier ocenił ten układ jako olbrzymi sukces demokracji węgierskiej i rękojmię wolności i niepodległości kraju.

Po przemówieniu premiera Dinnyesa parlament węgierski jednogłośnie uchwalił ustawę o pełnomocnictwach dla rządu.

szczyt ludności niemożliwe.

Dalszy ciąg obrad MRN wypełniła debata nad budżetem, w czasie której w imieniu frakcji radnych PPR zgłoszone zostały następujące wnioski: aby wstawić do budżetu kwotę 2 milionów zł. na organizację przedszkola w budynkach b. rzeźni chojeńskiej. Przeznaczyć 10 milionów zł. na budowę Muzeum Pracy, którego powstanie ma dla robotniczej ludności miasta i jego kultury wielkie znaczenie.

Radny z ramienia ZWM tow. Klejsta zgłosił wniosek o wstawienie do budżetu sumy 3 milionów zł. na urządzenie dzielnicowych boisk sportowych na Chojnach i Bałutach. Po za tym radna tow. Herbstowa w imieniu frakcji PPR zgłosiła wniosek o wstawienie sumy 2 mil. złotych do budżetu na zorganizowanie dzielnicowego Ośrodka Zdrowia na Bałutach, motywując go złym stanem warunków mieszkaniowych i zdrowia ludności tej dzielnicy.

Prezes Zw. Inwalidów Wojennych tow. Kaźmierczak wysunął wniosek domagający się ubezpieczenia w 1948 r. w PZUW na wypadek śmierci, kalectwa i niezdolności do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku funkcjo-

narusza Straży Pożarnej.

Wszystkie wnioski zgłoszone przez radnych peperowców zostały uchwalone.

Wszędzie dobrze, a w domu najlepiej!

Przekonali się o tym Polacy, rozproszeni podczas wojny po całym świecie. Ten nasz wspólny dom, POLSKĘ, musimy wspólnie budować. Nawet drobne wkłady, wniesione na książeńcką oszczędnościową Banku Gospodarstwa Spółdzielczego, przyczyniają się do szybszej odbudowy kraju. Czy masz już książeńckę wkładkową BGS? Książkę wydają: Oddział Wojewódzki BGS, Łódź, Al. Kościuszki 47. Oddziały i agentury BGS na terenie województwa. Wszystkie spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe.

— Cemuś się ucieszył? Przeklęty osle! Czy nie możesz nieco ciszej stawić miłosierdzie i mądrość emira! A może masz nadzieję, że otrzymasz za gorliwość posadę głównego nadwornego pochlebcy?

Tym głośnym śmiechem przyjął jego słowa, rozstępował się przed nim i zastąpił drogę przed strażnikami, którym nie udało się dogonić Chodzą Nasredina, położył go pod sprawne ręce katów a osła jego przekazać skarbowi emira.

ROZDZIAŁ XII.

— Otóż sąd skończony i teraz władza moja nad wami jest nieograniczona. — mówił lichwiarz do garncarza Nia za i do jego córki Giuldżan, gdy po odczytaniu wyroku, oni w trójkę — opuszczali miejsce sądu. — Piękna dziewczyno, od chwili gdy ujrzałem ciebie, straciłem sen i spokój. Pokaż mi jak najprędzej swoją twarz. Dzisiaj, równo za godzinę, wejdiesz do mego domu. I jeśli będziesz dla mnie uprzejma, to dam

ojcu twemu lekką pracę i dobre pożywienie, jeśli zaś będziesz krąbrna, to przysięgam na światło moich oczu, będę go karmił surową fasolą, zmuszę go do dźwigania kamieni i sprzedam ciwińczykom, którzy słynni są z okrutnego traktowania niewolników. Nie bądź więc uparta i pokaż swoją twarzyczkę, o piękna Giuldżan!

Lubieżnymi, haczykowatymi palcami podniosł jej zasłonę. Gniewnym ruchem dziewczyna odepchnęła jego rękę. — Twarz Giuldżan była odkryta tylko jedną chwilę, ale tego było dość, ażeby Chodzą Nasredin, który przejeżdżał na swoim osiołku, zdążył podpatrzeć. A piękność dziewczyny była tak zadziwiająca i nadzwyczajna, że Chodzą Nasredin ledwo nie stracił przytomności: — świat pociemniał przed jego oczami, serce przestało bić, pobladł, zatoczył się w siódle i wstrząśnięty zakrył dłońią twarz.

Miłość poraziła go błyskawicznie, a ma podobna do błyskawicy.

Nie mało upłynęło czasu, zanim oprzytomniał.

— I ta kulawa, garbata, krzywa małpa odważyła się wyciągnąć łapę do takiej niebywałej w świecie piękności! — wykrzyknął. — Po co, po co wydoostałem go wczoraj z wody; i otóż mój uczynek już się zemścił na mnie! Ale zobaczmy, zobaczmy jeszcze, brudny lichwiarzu! Jeszcze nie jesteś panem nad garncarzem i jego córka, mają jeszcze godzinę zwłoki, a Chodzą Nasredin może przez godzinę zrobić to, czego inny człowiek nie zrobi w ciągu roku.

W międzyczasie lichwiarz wyjął z torby drewniany, słoneczny zegar i odmierzył czas.

— Czekaj na mnie garncarzu pod tym oto drzewem. Wróć po godzinie. Nie próbuj się ukrywać, gdyż znajdę cię choćby na dnie morskim i postąpię z tobą jak ze zbiegłym niewolnikiem. A ty, piękna Giuldżan, pomyśl nad moimi słowami: od twojej przychylności zależy los twego ojca.

I z triumfalnym uśmiechem na swej quśnej mordzie udał się do szeregów jubilerskich po ozdoby dla nowej naróżnicy.

Złamany nieszczęściem garncarz i jego córka zostali w cieniu przydrożnego drzewa.

Nadszedł Chodzą Nasredin.

— Garncarzu, słyshałem wyrok. Spotkało cię nieszczęście, ale być może będę mógł ci dopomóc.

— Nie, dobry człowieku — odpowiedział garncarz z rozpaczą w głosie. — Widzę, patrząc na twoje łaty, że nie posiadasz majątku. Muszę mieć całe czterysta tangów. Nie mam bogatych znajomych, wszyscy moi przyjaciele są zrujnowani podatkami i opłatami.

— Ja również nie posiadam bogatych przyjaciół w Bucharze, jednakże spróbuję dostać — odpowiedział Chodzą Nasredin.

— W ciągu jednej godziny dostać pieniądze, czterysta tangów! — Starzec z gorzkim uśmiechem pokłiwał siwą głową. — Zapewne śmiejesz się ze mnie, przechodniu. W podobnej sprawie mógłby coś zrobić chyba tylko Chodzą Nasredin.

— O, przechodniu! Ratuj nas, ratuj!

— zawołała Giuldżan, obejmując ojca. Chodzą Nasredin spojrział na nią i dostrzegł, że dłoń jej są skołnieniem piękne. Odpowiedziała mu długim spojrzaniem i on uchwycił po przez zasłonę wilgotny blask jej oczu, pełnych błagania i nadziei. Krew jego zakipiła, rozlała się ogniem po żyłach, miłość jego zwiększyła się wielokrotnie. Powiedział do garncarza:

— Siedź tutaj, starcze i czekaj na mnie, i niechaj będę najbardziej pogardzonym i ostatnim z ludzi, jeśli do przybycia lichwiarza nie dostanę czterysta tangów! — Wskoczył na osła i znikł w ciżbie.

(D. c. n.)

Kronika Tomaszowa Posiedzenie Powiatowej Rady Związków Zawodowych w Tomaszowie

Komu wieszamy

Czwartek, 4 marca 1948 r.
Dziś: Kazimierza.

Dziś dyżuruje apteka mgr. T. Borzęckiego, Al. Wojska Polskiego nr 13.

Ważne telefony:

- Straż Pożarna — 51
- Dworzec Kolejowy — 4
- Milicja Obywatelska — 47
- Komitet PPR — 46
- Komitet PPS — 166
- Liga Kobiet — 281
- Pow. Rada Zw. Zawodowych — 44
- Ubezpieczalnia Społeczna — 17 i 121
- Zarząd Miejski ZWM — 52
- Komitet Miejski OM TUR — 69

ADRES REDAKCJI: Tomaszów, ul. Św. Antoniego 26, tel. 46.

Własnymi rękoma wybudujemy drugą fabrykę siarczku węgla

Dotąd istnieje tylko jedna tego rodzaju fabryka w Polsce, a mianowicie przy Państwowej Fabryce Sztucznego Jedwabiu w Tomaszowie. My, tomaszowianie, możemy być dumni, że zaopatruje ona wszystkie fabryki włókien sztucznych w całej Polsce. Co to takiego siareczek węgla i co on ma wspólnego ze lśniąącym jedwabiem? Siareczek węgla jest jednym z podstawowych obok celulozy, ługu sodowego i kwasu siarkowego surowców przy produkcji włókien sztucznych, wyrabianych systemem wiskozowym.

Zużycie jego wynosi mniej więcej 35 kg. na 100 kg. włókna. Istniejąca fabryka siarczku została wybudowana w 1935 roku, a nieco później powiększona. W stanie obecnym jest w możności wyprodukować 3.600 ton siarczku rocznie, t. j. na prawie 10.000 ton włókien.

Do roku 1947 włącznie, wliczając zapasy zrobione w okresie zmniejszonej produkcji (1946 r.) wystarczyła ona na pokrycie zapotrzebowania wszystkich

O prawa kolporterów

W piątek, dnia 5-go bm. w lokalu sekretariatu MK. PPR. o godz. 17-ej, odbędzie się odprawa kolporterów i ich pomocników. Omawiane będą bardzo ważne sprawy i z tego względu obecność wszystkich towarzyszy-kolporterów jest bezwzględnie konieczna.

Nieobecni będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności partyjnej.

Głoszenia drobne

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Skierniewice, na nazwisko Spała Ignacy, zam. w Brynicy pow. Rawa-Mazowiecka. 30-K

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Kucharskiego Stanisława Nowy Ludwików. 36-K

Złóż ctiarę na Pomoc Zimową

W ostatnim posiedzeniu Powiatowej Rady Zw. Zawodowych, brały również udział Rady Zakładowe i Zarządy Oddziałów poszczególnych Związków Zawodowych oraz aktywnie związkowy. Na

porządku dziennym między innymi było sprawozdanie z działalności Powiatowej Rady Związków Zawodowych za II-gie półrocze 1947 r. i dwa miesiące bieżącego roku.

Wykonanie planu w lutym w PFSJ Nr. 1

Jedwab sztuczny — 100 proc, włókna 101,83 proc., siareczek węgla — 86,75 cięte — 110,56 proc., tomofan — 110 proc. (zmiana retort), zabawki — 125 proc., artex — 103,4 proc., tkalnia — proc.

Samoloty w walce ze szkodnikami niszczącymi nasze lasy

W związku z masowym pojawieniem się szkodliwych owadów (mniszka i osnuja) w kompleksach leśnych znajdujących się w Zagłębiu Węglowym. Dyrekcja Lasów Państwowych okręgu śląskiego opracowała plan zwalczania szkodników leśnych przy pomocy opylania zagrożonych drzewostanów, który obejmuje 5 nadleśnictw: Czarny Las, Chrzelice, Kosmidry Boronów, Kleczka.

W akcji rozpylania weźmie udział kilka samolotów o nośności 2 tysięcy kg. Każdy samolot rozpylać będzie w jednym locie 80 worków środków trujących. Podczas tej akcji tereny lasów zostaną zamknięte dla korzystania z użytków pobocznych, uprzedzeni też zo-

staną pszczelarze, którzy będą musieli usunąć pszczoły na odległość conajmniej 10 km od miejsca opylania celem uchronienia pszczoł przed działaniem trucizny. Dopiero po ulewnej deszczu teren lasów stanie się znów dostępny dla korzystania z użytków ubocznych.

Akcja zostanie przeprowadzona pod kierownictwem prof. dr. Nunberga Mariana, kierownika zakładu ochrony lasu przy instytucji badawczym Ministerstwa Leśnictwa. Metoda opylania zagrożonego drzewostanu praktykowana z dużym powodzeniem w ZSRR, Szwecji, USA, uchodzi obecnie za najskuteczniejszy środek zwalczania szkodników leśnych.

fabryk podległych Dyrekcji Włókien Sztucznych.

Ponieważ tempo rozwoju naszego przemysłu znacznie się zwiększyło, więc produkcja jednej fabryki stała się nie wystarczająca. Zaszła konieczność wybudowaniu drugiej. Już w 1945 r. rozpoczęto studia nad budową nowej fabryki o wydajności dwukrotnie większej od obecnie istniejącej. Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego zadecydował, że stanie ona w Tomaszowie. Zdecydowano również budowę przeprowadzić własnymi siłami technicznymi (pierwsza fabryka siarczku została wybudowana przez fachowców zagranicznych).

W ciągu 1946 i 1947 roku były opracowywane plany — początkowo przez Biuro Budowy Maszyn Włókienniczych a później przez Biuro Budowy Fabryk Włókienniczych, przy czynnym współudziale fachowców PFSJ-1.

Plan przewiduje zakończenie budowy pod koniec 1949 r. Roboty są już mocno zaawansowane. Wstępną pracą były roboty nad niwelacją terenu. Prawie 40 tysięcy metrów sześciennych ziemi trzeba było wykopać i wywieźć.

Części aparatury już są zamówione, również tylko polskiej produkcji. Są to retorty, kotły destylacyjne i urządzenia

wentylacyjne. Odnosnie tych ostatnich, warto wspomnieć, że zagraniczni fachowcy wcale ich nie przewidywali. Stara fabryka siarczku otrzymała je do piero po wojnie od naszych inżynierów i techników.

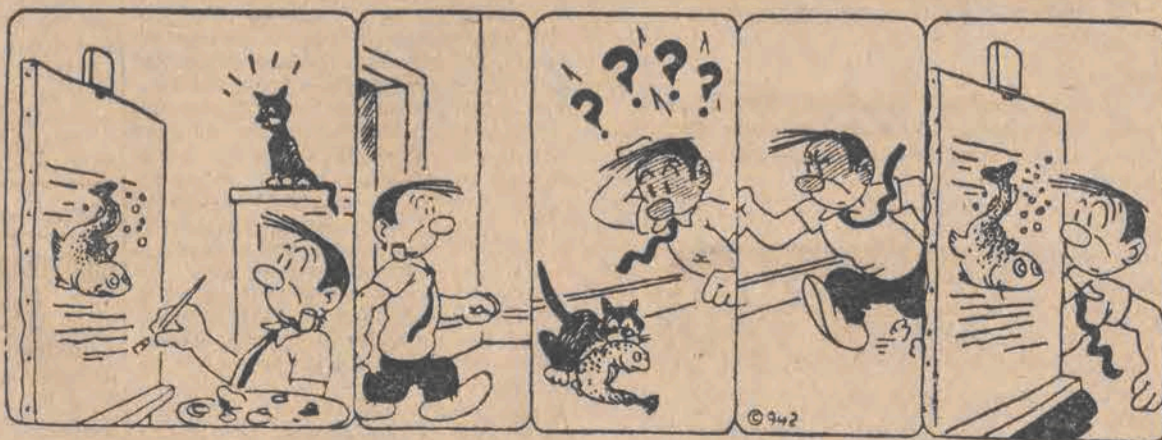
Ponieważ przy tej produkcji wydzielają się gazy trujące, przeto właściwa wentylacja posiada tu ogromne znaczenie ze względu na zdrowie robotników.

Z tego samego względu robotnicy siarczku otrzymują po litrze mleka dziennie i 50 grm. tłuszczu, a ponadto ich zarobki są znacznie wyższe niż na innych oddziałach. Jeśli zaś chodzi o bezpieczeństwo pracy, to wystarczy tylko ściśle stosować się do istniejących przepisów, a szczególnie tych dwóch: nosić maskę przeciwgazową i nie przechodzić do pracy w stanie nietrzeźwym. Zachorowań jednak jest niewiele. Faktem jest, że większość załogi fabryki siarczku stanowią starzy robotnicy, z których wielu pracuje tu od pierwszego dnia jej uruchomienia.

By właściwie ocenić trud robotników siarczku, trzeba koniecznie prze-wędrować przez fabrykę, by po tym odetchnąwszy świeżym powietrzem pochylić głowę przed tymi ludźmi, którzy dają z siebie wszystko, by produkcję utrzymać na poziomie.

Czytajcie „Głos Tomaszowski“

Przygody Jasia Wierciniety

D — 026018

Ładna rybka!

Fifil!

Skąd to?

Mój obraz!

Niel kot nabrał tylko apetytu!

Tow. Filipiak, przedstawiciel Okręgowej Komisji Związków Zawodowych wygłosił referat o Światowej Federacji Związków Zawodowych, o jedności międzynarodowego ruchu zawodowego.

Po zamknięciu dyskusji nad referatem uczestnicy posiedzenia przeszli do rzeczy drobnych ale bardzo aktualnych spraw żywo obchodzących robotników i pracowników umysłowych.

Przedstawiciel Rady Zakładowej PZ PW-29 zakomunikował, że nareszcie, po trzymiesięcznych staraniach Rada Zakładowa uzyskała pozwolenie na wydawanie mleka tym robotnikom, którym Umowa Zbiorowa gwarantuje to, a więc pracującym na wilkach i na szarpalni. Następnie tow. Kolas poruszył sprawę Ubezpieczalni Społecznej, która w sposób nieodpowiedni odnosi się do ubezpieczonych, opierając się sztywno na przedwojennych, jeszcze sanacyjnych zarządzeniach. Powoduje to wiele nieporozumień i jest przyczyną licznych sarkauk ze strony członków Ubezpieczalni.

Ob. Baran, ze Związku Prac. Służby Zdrowia porusza bardzo istotną sprawę. Chodzi mianowicie o to, że węgiel na karty kwartalne „A” i „B” jest przydzielany nie cokuwartalnie, a comiesięcznie. Dzięki temu cena przewozu węgla (trzy razy na kwartał) przewyższa bodajże cenę samego węgla przydziałowego.

Posiedzenie zakończono odczytaniem rezolucji o stosunku polskiego ruchu zawodowego do Światowej Federacji Związków Zawodowych. W rezolucji tej czytamy między innymi:

„My, przedstawiciele klasy robotniczej Tomaszowa Mazowieckiego, jak najenergiczniej protestujemy przeciw rozbijaniu niezależnego ruchu zawodowego.”

„Niech żyje Światowa Federacja Związków Zawodowych“.

Komunikat

Wydz. Gier i Dyscypliny ŁOZTS — Podokręg Tomaszów

1) Indywidualne i drużynowe mistrzostwa tenisa stołowego Podokręgu wyznacza się na dzień 6 III br. (sobota) godz. 18. Lokal OM TUR ul. Miła, wpisowe wynosi 100 zł od za wodnika. Zgłoszenia kierować należy na adres Podokręgu do godz. 17-ej dn. 6, III, br. Po tym terminie żadne zgłoszenia przyjmowane nie będą. Ze względu na równoczesną punktację wyników indywidualnych do mistrzostw drużynowych, masowość zgłoszeń winna leżeć w interesie każdego klubu. Regulamin mistrzostw podany zostanie do ogólnej wiadomości przed zawodami. Finały mistrzostw odbędą się w niedzielę, dn. 7. III. br. o godzinie 17-ej.

2) Celem przeprowadzenia losowania mistrzostw, zatwierdzenia regulaminu itp. zwołuje się na sobotę dn. 6. III. br. na godz. 17-tą, zebranie przedstawicieli wszystkich zgłoszonych klubów, członków Zarządu Podokręgu, W.G. i D., oraz kapitanów drużyn.
Zarząd W.G. i D.

